

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Переддипломна практика із
написання кваліфікаційної роботи

підготовки магістра

спеціальності 091 Біологія

освітньо-професійної програми Лабораторна діагностика

Силабус «Переддипломна практики із написання кваліфікаційної роботи» підготовки магістрів, галузі знань 09 Біологія, спеціальності 091 Біологія, за освітньо-професійними програмами «Лабораторна діагностика»

Розробник: Моренко А. Г., д.б.н., професор кафедри фізіології людини і тварини

Погоджено

Гарант ОПП

Качинська Т. В.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фізіології людини і тварин

протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри

доц. Качинська Т. В.

© Моренко А. Г., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	09 «Біологія» 091 «Біологія» «Лабораторна діагностика», «Магістр»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання 2-й
		Семестр 3-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 0 год.
		Практичні 0 год.
		Самостійна робота 158 год.
		Консультації 22 год.
Форма контролю: залік		

II. Інформація про викладачів

Викладач: Моренко Алевтина Григорівна

Науковий ступінь: доктор біологічних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри фізіології людини і тварин

Контактна інформація: morenko.alevtyna@vnu.edu.ua

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Переддипломна практика студентів-магістрантів є завершальним етапом їхньої практичної підготовки, навчання й виховання як майбутніх фахівців і проводиться після засвоєння програм теоретичного та практичного блоків за освітнім рівнем «магістр» спеціальності 091 «Біологія». Практична спрямованість переддипломної практики пов'язана з основними напрямками науково-дослідної роботи випускових кафедр і покликана допомогти студентам у виконанні їх магістерського дослідження з обраної теми.

2. Пререквізити: попередньо студент повинен прослухати курси: «Проектний менеджмент», «Математичне моделювання в біології», «Біоетика і біобезпека», «Методологія і організація наукових досліджень в галузі біології», «Виробнича практика зафахом».

Постреквізити: написання кваліфікаційної роботи.

3. Метою переддипломної практики є підготовка та виконання магістерської роботи під безпосереднім наглядом наукового керівника.

Основними завданнями переддипломної практики є виконання поставлених задач, підготовка огляду наукової літератури та збір фактичного матеріалу за темою магістерської роботи, поглиблення та закріплення теоретичних знань з усіх дисциплін навчального плану, оформлення тексту магістерської роботи.

4. Результати навчання (Компетентності) :

ЗК01. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

СК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.

СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати

інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.

СК04. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.

СК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання.

СК06. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біології на основі загального аналізу розвитку науки і технологій.

СК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації.

СК08. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах.

СК09. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.

Після вивчення курсу студенти отримають наступні результати навчання:

ПРН1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.

ПРН2. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.

ПРН3. Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.

ПРН4. Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.

ПРН5. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.

ПРН6. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.

ПРН8. Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.

ПРН9. Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.

ПРН10. Представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії.

ПРН11. Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій.

ПРН12. Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог.

ПРН13. Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.

ПРН14. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.

ПРН15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.

ПРН16. Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.

ПРН17. Точно та якісно виконувати лабораторні дослідження біологічного матеріалу, удосконалювати методики їх проведення, забезпечувати якість лабораторних досліджень, їх достовірність і надійність результатів та навчати інших.

5. Структура освітнього компонента

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	<p>Термін проведення переддипломної встановлюється університетом у відповідності з навчальним планом. Навчально-методичне керівництво переддипломною практикою здійснюють випускові кафедри факультету.</p> <p>До проходження переддипломної допускаються студенти, які успішно здали всі передбачені навчальним планом форми підсумкового контролю (іспити, заліки).</p> <p>Студенти ознайомлюються з планом проведення</p>
2. Ознайомлювальний	<p>Керівники практики повинні провести інструктаж зі студентами з техніки безпеки. Після ознайомлення студенти ставлять особистий підпис в журналі про проходження інструктажу з техніки безпеки.</p> <p>Студенти-практиканти відвідують науково-методичні семінари випускової кафедри, ознайомлюються з роботою наукових лабораторій та науковою роботою випускової кафедри, проводять профорієнтаційну роботу в навчальних закладах. Апробацію результатів роботи здійснюють на наукових конференціях та (або) наукових семінарах.</p>
3. Основний	<p>Студент-практикант у повному обсязі повинен здійснювати всі види робіт, передбачені програмою практики і календарним планом-графіком, якісно і в встановлені терміни; систематично надавати керівнику інформацію про виконану роботу, в визначені терміни з'являтися на консультації керівника; суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії; нести відповідальність за виконану роботу.</p> <p>По завершенню роботи студент формує список використаної літератури, готує реферат, анотації проведеного дослідження, підтверджує відсутність в роботі академічного плагіату і передає електронний варіант своєї роботи в деканат факультету.</p> <p>Обов'язки керівників переддипломної практики: забезпечення планування, організації та врахування результатів переддипломної практики; організація підбиття загальних підсумків переддипломної практики; допомога у складанні індивідуального плану на період практики, конкретизація відповідно до завдань практики змісту навчальної та наукової діяльності студентів, затвердження індивідуальних планів роботи студентів-практикантів; контроль виконання індивідуальних планів роботи; перевірка та аналіз виконання студентами наукової та навчальної роботи; прийом заліку з практики сумісно з викладачами кафедри та виставлення загальної оцінки.</p>

4. Підсумковий	Матеріали практики подаються по завершенню переддипломної практики на випусковій кафедрі факультету. Звітна документація, яку має підготувати студент: завершена кваліфікаційна робота, довідка про перевірку на плагіат. Залік з переддипломної практики проводиться згідно розкладу.
----------------	--

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Студент має своєчасно пройти всі етапи практики. Якщо з об'єктивних причин своєчасно не встигає виконати початкові етапи роботи індивідуального плану, то студент зобов'язаний повідомити про це наукового керівника роботи і надолужити відставання до завершення фінального етапу. Після виконання роботи своєчасно передати її на перевірку науковому керівнику. Оцінювання відбувається за шкалою на с. 7.

Політика щодо академічної доброчесності. Викладач і студент мають дотримуватись ст. 36 Закону України «Про освіту». Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну науково-педагогічну діяльність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної й наукової діяльності.

Обов'язкова перевірка на плагіат відбувається двічі: перший раз студентом перед захистом переддипломної практики, другий раз науковим керівником після виправлення зауважень під час попереднього захисту роботи. Результати перевірки додаються до супровідних матеріалів кваліфікаційної роботи. Для перевірки робіт на унікальність рекомендований програмний ресурс Unicheck.com. Можлива і третя вибіркова перевірка на плагіат працівниками науково-дослідної частини університету.

Політика щодо дефлайнів та перекладання. Електронний варіант роботи із списком використаної літератури, рефератом, анотацією проведеного дослідження і підтвердженням відсутності в роботі академічного плагіату має бути виконаний до проведення захисту практики. У випадку невиконання індивідуального плану і невідпрацювання відповідних експериментів студент не допускається до захисту практики. Після отримання оцінок за практику студент допускається до захисту роботи. Терміни проведення захисту переддипломної практики визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання заліку, студент може перездати його під час ліквідації академічної заборгованості передбаченої розкладом екзаменаційної сесії.

Підсумковий контроль – залік, проводиться у формі захисту за складання якого студент може отримати максимум 40 балів. Загальна оцінка підраховується як сума за теоретичну підготовку, особистісні характеристики, оцінювання звітної документації і підсумкового контролю (табл. на с. 6). Оцінка за переддипломну практику виставляється згідно шкали оцінювання.

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: – знання предмету та об'єкту дослідження; – знання стану досліджуваної проблеми.	20

2. Особистісні характеристики: – дисциплінованість під час проходження практики; – ініціативність; – самостійність; – професійна спрямованість; – інноваційність тощо.	20
3. Оцінювання звітної документації:	20
4. Захист практики.	40
Сума	100

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основні:

1. Волгін С. О., Гнатуш С. О., Манько В. В. Оформлення курсових, дипломних і магістерських робіт : методичні вказівки для студентів біологічного факультету. – Вид. 3-тє, випр. і доп. – Л. : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012. – 52 с.
2. Сухомлін К. Б., Зінченко О. П. Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології : Методичні рекомендації. – Луцьк : Медіа, 2017. – 64 с.
3. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки. Режим доступу: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>
4. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. Режим доступу: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Додаткові:

1. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
2. Нові вимоги до оформлення бібліографічного опису літературних джерел // Український пульмонологічний журнал. – 2008. – № 2. – С. 72. – Режим доступу: <http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj/08/pdf08-2/72.pdf>.
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
4. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Словенко Є. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. – К. – 2004. – 206 с.